

CRNA GORA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
Odjeljenje za zaštitu podataka o ličnosti
i slobodan pristup informacijama
39 Broj: UPI - 007/19-4806/3
Podgorica, 08.11.2019.godine

Ministarstvo unutrašnjih poslova - Odjeljenje za zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama, na osnovu člana 30 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list CG“, broj: 44/12 i 30/17) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG“, br.56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) rješavajući zahtjev za pristup informacijama NVO Instituta Alternativa, donosi

-RJEŠENJE

1. Odobrava se pristup informaciji u posjedu Ministarstva unutrašnjih poslova - informacija o pojačanim kadrovskim kapacitetima u Direkciji za praćenje obuka policijskih službenika(aktivnost iz prvog kvartala 2019); Kopiju izrađene analize i plana slanja policijskih predstavnika u inostranstvo(aktivnost iz drugog kvartala); Informacija o broju sprovedenih obuka za oštovanje CPT preporuka(aktivnost iz trećeg kvartala)
2. Odobrenje iz tačke 1. dispozitiva, izvršiće se na način dostavljanjem kopije informacije.

OBRAZLOŽENJE

NVO Institut Alternativa, podnijela je zahtjev za slobodan pristup informacijama, kojim traži informaciju: informaciju o pojačanim kadrovskim kapacitetima u Direkciji za praćenje obuka policijskih službenika(aktivnost iz prvog kvartala 2019); Kopiju izrađene analize i plana slanja policijskih predstavnika u inostranstvo(aktivnost iz drugog kvartala); Informacija o broju sprovedenih obuka za oštovanje CPT preporuk(aktivnost iz trećeg kvartala).

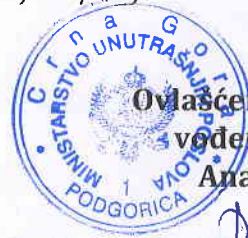
Razmatrajući zahtjev NVO Institut Alternativa, organ je zaključio da je zahtjev opravdan, te da se istom treba udovoljiti.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti:

Protiv ovog rješenja dopuštena je žalba Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, u roku od 15 dana, od dana prijema ovog rješenja. Žalba se predaje ovom organu ili šalje putem pošte.

Rješenje je oslobođeno plaćanja takse, shodno članu 33 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list CG“, broj: 44/12).

Ovlašćeni službenik za
vođenje postupka
Ana Kostić

Ana Kostić

Crna Gora
Ministarstvo unutrašnjih poslova

Adresa: Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 22,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 241 590
fax: +382 20 246 779
www.mup.gov.me

Direktorat za strateško-razvojne poslove

Za: Odeljenje za zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama

Predmet: Veza Vaš akt broj: UPI-007/19-4806/2 od 24.10.2019. godine

Uvažena,

Obavještavamo Vas, vezano za pitanje NVO „Institu alternativa“, sledeće:

1. Na pitanje vezano za pojačavanje kadrovskih kapaciteta u Direkciji za obuke i stručno usavršavanje, ista je ojačana dolaskom šefa odsjeka za obuku i stručno usavršavanje državnih službenika Slavicom Rabranović;
2. Pitanje pod broje 2 je u nadležnost odsjeka za međunarodnu policijsku saradnju;
3. U 2019. godini održana je jedna obuka za poštovanje CPT preporuka za 16 službenika.

S poštovanjem,

Kontakt.osoba: Darka Radulović

mr Safet Korać
GENERALNI DIREKTOR

AŽURIRANJE ANALIZE IZ 2015. ZA FORMIRANJE BILATERALNE MREŽE OFICIRA ZA VEZU I RAZMJENU NAJBOLJIH PRAKSI

REFERENTNI KOD: EuropeAid/151900/DD/AKT/ME

U periodu od 23. do 24.maja 2019.godine, međunarodni eksperti Dušan KERIN, Massimiliano MORO i Giancarlo OCCHIPINTI su učestvovali u ekspertsjoj misiji na temu „Ažuriranje analize formiranja bilateralne mreže oficira za vezu (u daljem tekstu „oficiri za vezu”) i razmjena najboljih praksi u Crnoj Gori (u daljem tekstu: „Crna Gora”).

Svrha

Svrha ove aktivnosti je da obezbijedi ekspertsku podršku pri ažuriranju Analize o angažovanju oficira za vezu, koja je osmišljena u 2015.godini, pod pokroviteljstvom Instrumenta tehničke pomoći i razmjene informacija Evropske komisije (TAIEX). Tokom misije, eksperti će se sastati sa predstavnicima institucija od značaja, kako bi prikupili sve dostupne kvantitativne i kvalitativne podatke, koji su potrebni za ažuriranje gore-navedene Analize.

Očekivani rezultati

Očekuje se da će krajnji ishod misije biti **sveobuhvatna Analiza**, koja će razmotriti sljedeće parametre:

- a) Bezbjednosne/kriminalne pojave u zemlji, koja je bila predmet analize sa direktnim uticajem na Crnu Goru;
- b) Prioriteti navedeni u planu nacionalne bezbjednosti;
- c) Geografski i prioriteti iz oblasti pravosuđa i unutrašnjih poslova, kako su naveli nacionalni nadležni organi i institucije EU.

Pored Analize, trebao bi biti izrađen i nacrt **Plana za slanje policijskih predstavnika u inostranstvo**, sa korisničkom institucijom – Upravom policije Crne Gore.

U skladu sa Odlukom Savjeta 2009/371/JHA od aprila 2009.godine o osnivanju Kancelarije evropske policije (Europol)¹, a posebno u vezi njenog člana 23(2), Odlukom Savjeta 2009/934/JHA od 30.novembra 2009., o usvajanju pravila za

¹

OJ L 121, 15.5.2009, str. 37.

sprovođenje, kojima se regulišu Europolovi odnosi sa partnerima, uključujući razmjenu ličnih podataka i povjerljivih informacija², a posebno u vezi sa članovima 5 i 6 iste, kao i Odlukom Savjeta 2009/935/JHA od 30.novembra 2009., kojom se utvrđuje lista trećih zemalja i organizacija sa kojima će Europol zaključivati sporazume, Crna Gora je zaključila strateški i operativni sporazum u 2015. i oficir za vezu iz Crne Gore je raspoređen i angažovan u EUROPOL- u, u 2018.godini. Tokom navedenog perioda, takođe je i imenovan tužilac iz Crne Gore u EUROJUST-u.

Proces odabira oficira za vezu se vrši u skladu sa Regulativom o uslovima i načinima odabira oficira za vezu iz Crne Gore. Regulativa predviđa da oficir za vezu može predstavljati interese više zemalja u pogledu policijske saradnje. Ovo stvara mogućnost za nadležne organe Crne Gore da sklope sporazume sa drugim zemljama o prirodi i načinu angažovanja oficira za vezu. Za obavljanje svog posla, oficir za vezu odgovara šefu diplomatske misije.

Prateća EU pravna dokumenta o oficirima za vezu su bila predmet diskusije sa učesnicima, sve u svrhu identifikacije mogućih pristupa u vezi sa daljom implementacijom u Crnoj Gori:

- Član 47 Šengenskog sporazuma o implementaciji;

-Član 69f, stav 1 i stav 2, tačka b Lisabonskog ugovora

Član 69f

1. Unija će uspostaviti policijsku saradnju koja obuhvata sve nadležne organe država članica, uključujući policijske, carinske i druge specijalizovane službe za sprovođenje zakona u vezi sa sprječavanjem, otkrivanjem i sprovođenjem istraga o krivičnim djelima.

2. Za svrhe stava 1, Evropski Parlament i Savjet, postupajući u skladu sa redovnim zakonodavnim postupkom, mogu utvrditi mjere koje se odnose na sljedeće:

b) Podršku za obuku kadra i saradnju u vezi sa razmjenom kadra, opreme i istraživanje procesa otkrivanja kriminala;

- Akcioni plan

Akcioni plan Savjeta i Komisije o tome kako najbolje implementirati odredbe Ugovora iz Amsterdama, iz oblasti slobode, bezbjednosti i pravde - Tekst koji je usvojilo Vijeće za pravosuđe i unutrašnje poslove, od 3. decembra 1998. (Službeni list + C 19/01 od 23. januara 1999.)

Br. 48 tačka (b): Sljedeće mjere je neophodno preduzeti u roku od pet godina od stupanja na snagu Ugovora (1.maj 1999.):

(iii) zagovaranje za saradnju i zajedničke inicijative u pogledu obuke, razmjene oficira za vezu, upućivanje zaposlenog na privremeni rad, upotreba opreme, uključujući i forenzičko istraživanje. Međunarodni sektor Ministarstva unutrašnjih poslova Austrije (Bundesministerium für Inneres).

-Odluka Savjeta 2003/170/JHA o zajedničkoj upotrebi oficira za vezu, angažovanih u inostranstvu od strane agencija za sprovođenje zakona država članica (Službeni list L 67/27 od 12.marta 2003. i C 188/19 od 2.avgusta 2005.godine)

-Regulativa Savjeta o formiranju mreže oficira za vezu, zaduženi za migracije (ILO) - (Službeni list L 064/04 od 2.marta 2004.)

-Zajednički priručnik koji se na upoznavanje daje ofizirima za vezu, zaduženi za migracije, radi regulisanja njihovog rada (EU-dokument Savjeta br. 14759/05 od 16.decembra 2005.)

-Odluka Savjeta 2006/560/JHA kojom se izmjenjuje i dopunja Odluka 2003/170/JHA o zajedničkoj upotrebi oficira za vezu, angažovanih u inostranstvu od strane agencija za sprovođenje zakona država članica.

Predstavljeno je i vodila se diskusija o nekoliko novih EU pravnih dokumenata, koji se odnose na širok raspon mogućih oblasti rada oficira za vezu iz Crne Gore:

- Okvirna odluka Savjeta o Zajedničkim istražnim timovima (2002/465/JHA od 13.juna 2002.);
- Okvirna odluka Savjeta o borbi protiv organizovanog kriminala (2008/841/JHA od 24.oktobra 2008.) i Rezolucija Svjeta od 4.decembra 2014. o kreiranju operativne mreže – @ON za suzbijanje mafijaških ozbiljnih i organizovanih kriminalnih grupa

Tokom ekspertske Misije, organizovane su posjete sljedećim organima i njihovim predstavnicima s odgovarajućom nadležnošću, u cilju prikupljanja svih dostupnih kvantitativnih i kvalitativnih podataka, u vezi sa praćenjem analize iz 2015.godine godine:

- Ministarstvo unutrašnjih poslova (Direktorat za IT);
- Ministarstvo unutrašnjih poslova (Uprava za zbrinjavanje izbjeglica);
- Ministarstvo finansija– carina;
- Sektor kriminalističke policije (Specijalno policijsko odjeljenje, Odsjek za borbu protiv droga, Odsjek za kriminalističko-obavještajne podatke);
- Granična policija;
- Nadležni organi za zaštitu podataka;
- Odsjek za međunarodnu policijsku saradnju.

Sektor za informacione tehnologije i zaštitu podataka

Tokom vođenja diskusije, predstavnici iz Crne Gore su na razmatranje dostavili sljedeće teme:

- Postoje dva trilateralna Centra za policijsku saradnju: u Plavu, Crna Gora (Crna Gora, Albanija i Kosovo) i Trebinju –Bosna i Hercegovina (Bosna i Hercegovina, Srbija i Crna Gora) gdje je pristup svim dostupnim bazama podataka MUP-a Crne Gore obezbijeđen kroz bezbjednu virtuelnu privatnu mrežu (VPN);
- Vrijedi napomenuti da je Centar za policijsku saradnju u Plavu povezan sa NCB-om Interpol, kroz bezbjednu komunikaciju;
- Oficiri za vezu iz Crne Gore, angažovani u EUROPOL-u i INTERPOL-u imaju pristup sa udaljene tačke putem bezbjednog VPN-a, svim bazama podataka MUP-a (isti pristup će se dalje primjenjivati, za oficire za vezu angažovane u inostranstvu);
- Pristup SIENA kanalu za komunikaciju nije omogućen lokalnom i regionalnom nivou organa za sprovođenje zakona u Crnoj Gori;
- Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore je razvilo i omogućilo umreženost između baze podataka nacionalne policije i baza podataka Interpola putem rešenja koje se ogleda u Interpolovoj mobilnoj umreženoj bazi podataka (MIND);
- Navedeno rešenje MIND je nadograđeno na Fiksnu umreženu bazu podataka Interpola, što omogućava istovremenu provjeru u obje baze podataka, samo jednim upitom;
- Zahvaljujući navedenom rešenju, koje predstavlja izvrsnu platformu za dalju implementaciju Šengenskog informacionog sistema 2.generacije (SIS II), predstavnici Crne Gore u Centru za policijsku saradnju imaju pristup Interpolovim bazama podataka (upozorenjima za lica i objekte);

- Kada se radi o pitanju bezbjednosti i zaštite podataka, dostupni su svi tehnički i bezbjednosni mehanizmi (fizička bezbjednost/autentifikacija/autorizacija/revizija/enkripcija podataka/zaštitni zidovi/itd.);
- Navedeni mehanizmi omogućavaju praćenje i rekonstrukciju svih aktivnosti u bazama podataka, u skladu sa pravnim okvirom Crne Gore);
- Nivo bezbjednosti sistema za komunikaciju Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore, nije još uvijek standardizovan i odobren od strane Međunarodne organizacije za standardizaciju (najveći nivo podataka koji se mogu razmjenjivati kroz navedeni sistem je nivo označen kao INTERNO);
- Crna Gora je već pokrenula postupak za implementaciju generatora digitalnih ključeva (*eng. crypto box*), kako bi se poboljšao nivo bezbjednosti, sa nivoa INTERNO na nivo POVJERLJIVO;
- Na osnovu iskustava u Austriji, iz 2012.godine, kada su izgradili njihov interni sistem - INFOSTREAM (unošenje obavještajnih podataka u policijsku bazu podataka);
- Definisali su pristup, postupak verifikacije i sve druge postupke i proceduru neophodnu za INFOSTREAM;
- Od oficira za vezu se takođe očekuje da aktivno učestvuju u unošenju obavještajnih podataka u navedene baze podataka;³
- Postoje dvije baze podataka u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova, jedna čiji je vlasnik i kojom upravlja policija i druga, čiji je vlasnik i kojom upravlja Javna uprava (pristup policiji i Javnoj upravi ovim bazama podataka je definisan zakonom);
- Podrška i eliminacija potencijalnih problema u komunikaciji sa IT opremom oficira za vezu će biti glavni prioritet Sektora za informacione tehnologije.

Granična policija

Tokom vođenja diskusije, predstavnici iz Crne Gore su na razmatranje dostavili i istakli sljedeće teme:

- Granična policija Crne Gore je odgovorna za četiri policijske baze podataka (MEJA – podaci o ulasku/izlasku; BIL – bezbjednosno interesantna lica; NOTIFIKACIJA – podaci o ulasku/izlasku uz aktivnosti koje je neophodno preduzeti i POTRAGE – nalozi za lica i objekte);
- POTRAGE su međusobno povezane sa Interpolovim bazama podataka, putem jedne istovremene provjere/upita;

³ Crna Gora se poziva da uspostavi postupak verifikacije za oficire za vezu, za unošenje obavještajnih podataka u baze podataka

- Na mjesečnom nivou, oko 800.000 putnika pređe granicu Crne Gore, preko svih 28 graničnih prelaza;
- Crna Gora je lišila slobode 3-5 lica, na osnovu izdatog međunarodnog naloga za hapšenje/Interpolovih upozorenja, tokom sprovođenja kontrole na granicama (na mjesečnom nivou);
- Tokom ljeta su izradili profile putnika (zbog velikog broja putnika nisu u stanju da ih sve provjere);
- Za upravljenje i koordinaciju Centra za policijsku saradnju u Trebinju, kao i u Plavu je zadužena granična policija;
- Istaknut je sporazum potpisan sa FRONTEX-om (postupak za dopunu programa saradnje sa FRONTEX-om još uvijek nije počeo);
- Zajednička upotreba oficira za vezu u Sjevernoj Africi, za svrhe readmisije i sprječavanja nezakonitih migracija je uzeta na razmatranje (do sada, zemlje u Jugoistočnoj Evropi nisu postigle kompromis za uspostavljanje i ostvarivanje takve mogućnosti)⁴;
- U pogledu angažovanja oficira za vezu u inostrantvu, predloženi su sljedeći kriterijumi, koje je potrebno razmotriti:
 - Potrebno je da oficiri za vezu imaju kapacitete za koordinaciju;
 - Potrebno je da domaći pravni sistem bude upoznat sa oficirima za vezu;
 - Potrebno je odobriti direktnu komunikaciju između oficira za vezu i lokalnih/regionalnih službenika iz Crne Gore;
 - Očekuje se podrška oficira za vezu, tokom postupka readmisije (postupak identifikacije...);
 - Generalno angažovanje oficira za vezu treba da bude operativno, a ne diplomatsko pitanje;
 - Veoma su zainteresovani za angažovanje oficira za vezu u FRONTEX-u;
 - Albanija, Njemačka i zemlje Beneluksa su pomenute kao prioritetne zemlje za slanje oficira za vezu (readmisija, preko-granični kriminal, Balkanska ruta...).

Sektor kriminalističke policije

Italijanska mreža oficira za vezu i postojeća EU finansijska sredstva, izdvojena za podršku međunarodnoj policijskoj saradnji su predstavljena učesnicima. Tokom vođenja diskusije, predstavnici iz Crne Gore su istakli sljedeće teme:

- Za efikasno vođenje istrage, oni koriste druge alatke umjesto oficira za vezu (u slučajevima sa Ujedinjenim Kraljevstvom i Sjedinjenim Američkim Državama – koriste njihove mreže za razmjenu informacija i slanje zahtjeva u inostranstvo, direktna komunikacija sa inspektorima i

⁴ Konvencija o policijskoj saradnji za jugoistočnu Evropu, od 5.maja 2006.; član 9/4

- rukovodećim kadrom inostranih agencija za sprovođenje zakona – upotrebom mobilnih telefona i interneta);
- Inostrani oficiri za vezu su odgovorni za uvođenje kontakata u njihovu agenciju za sprovođenje zakona;
 - Razmjena informacija na međunarodnom i preko-greaničnom nivou je zasnovana na odobrenju dobijenog od specijalnog državnog tužioca Crne Gore;
 - Finansijske istrage bi mogle biti pokrenute paralelno, tokom ili nakon krivične istrage, kada je prikupljen sav dokazni materijal (zavisi od slučaja do slučaja);
 - Sektor za sprječavanje pranja novca – finasijsko-obavještajna jedinica je uspostavljena unutar Sektora policije opšte nadležnosti (do 2018.godine, organizacija sektora se odvijala unutar Ministarstva finansija);
 - U finasijsko-obavještajnoj jedinici, policijski oficiri će biti angažovani kako bi aktivno učestvovali u istragama, kada je to potrebno;
 - Neophodno je razmotriti pristup analize isplativosti, u procesu donošenja odluka, kada je u pitanju proces odabira za angažovanje oficira za vezu u inostranstvo.

Uprava carina

Tokom diskusije predstavnici Crne Gore su predstavili i istakli sljedeće teme:

- Od 01.01.2019. godine Uprava carina postala je samostalno tijelo u okviru Ministarstva finansija Crne Gore;
- Zakonik o krivičnom postupku je izmijenjen tokom proteklih godina gdje je data mogućnost uključivanja nekih istražnih nadležnosti pod vodećom ulogom tužioca za krivična djela definisana u Carinskom zakonu i međunarodne saradnje sa Upravom carina Crne Gore (Balkan Info System – Svjetska carinska organizacija i Njemačka; CEN - Carinska obavještajna mreža) ;
- Pristup bazama podataka Interpola i SIENA još nije odobren;
- Imaju svoje baze podataka (operativni dio je u zaštićenoj zoni);
- Pristup definisanim carinskim bazama podataka za policijske i druge agencije za sprovođenje zakona je odobren kroz zaštićenu mrežu (Memorandum iz 2017. godine definiše tehničke i operativne uslove za razmjenu podataka);
- Uprava carina je veoma zadovoljna razmjenom informacija između različitih agencija za sprovođenje zakona Crne Gore (istaknuta je saradnja sa NCB Interpol Podgorica);
- Prikupljanje podataka može se vršiti preko različitih izvora;
- SEIP (Sistematska razmjena informacija) je uveden u Upravi carina;
- Na nacionalnom nivou postoji 13 Memoranduma o saradnji između agencija za sprovođenje zakona i 30 na međunarodnom nivou;

- Uprava carina je članica Svjetske carinske organizacije i aktivno učestvuju u saradnji sa SELEC-om, INTERPOL-om, EUROPOL-om (razmjena informacija i učešće u zajedničkim operacijama);
- Uprava carina će 2019. godine uputiti oficira za vezu u SELEC centar u Bukureštu koji će raditi za potrebe policije i carine Crne Gore;
- Saradnja sa OLAF-om prepoznata je kao veoma dobro iskustvo od strane Uprave carina CG (razmjena podataka u okviru OLAF-a vrši se kroz AFIS sistem pod posebnim uslovima kao treća zemlja);
- Sistem za analizu rizika je unaprijeđen uz podršku slovenačke carinske službe (pomenuti sistem će se koristiti kao platforma za povezivanje sa sistemom EU u budućnosti);

- Interoperabilnost različitih baza podataka je ključ za uspješnu saradnju između različitih agencija za sprovođenje zakona na nacionalnom i međunarodnom nivou, ali ona mora biti uspostavljena unutar zemlje;
- Imaju veoma dobru saradnju sa oba Centra za policijsku saradnju (u njima carinski službenik nije delegiran);
- Uspostavljen je Kontrolni program kontejnera u Luci Bar (predvodi ga UNDOC) za obavljanje specifičnih analiza rizika – uspostavljena je specifična baza podataka za navedenu svrhu od strane Svjetske carinske organizacije (WCO);
- Veoma dobra saradnja između policije i carine može se prepoznati i kroz tehničku podršku carinskog mobilnog tima za određene policijske aktivnosti (korišćenje skenera, itd.);
- Ujedinjeno Kraljevstvo, Njemačka, Italija, Slovenija, Hrvatska su države sa kojima se razmjena informacija odvija nesmetano;
- Na osnovu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju - Protokola 6 - Turska bi se mogla definisati i kao ciljna zemlja.

Direktorat za azil

Tokom diskusije predstavnici Crne Gore su predstavili i istakli sljedeće teme:

- Od 2007. godine usvojen je Zakon o azilu i ažuriran je prošle godine;
- Azil je veoma specifična oblast i ne postoji mogućnost da se kontaktira država porijekla;

- U potpunosti podržavaju uspostavljanje mreže oficira za vezu Crne Gore i svjesni su da im ista može biti korisna;
- Komunikacija sa NCB Interpol MNE je već uspostavljena i unaprijeđena;
- Imaju svoju nacionalnu bazu podataka bez pristupa drugim agencijama za sprovođenje zakona;
- Veoma su zainteresovani za iskustva Italije i Grčke u vezi sa pitanjem azila;
- Albanija bi mogla biti zemlja od interesa sa stanovišta azila.

Odsjek za međunarodnu policijsku saradnju

Tokom diskusije predstavnici Crne Gore su predstavili i istakli sljedeće teme:

- Vezano za Centar za policijsku saradnju u Plavu i Trebinju, postoji velika potreba za međusobnim povezivanjem kancelarije Crne Gore u Centru za policijsku saradnju sa Odsjekom za međunarodnu policijsku saradnju iz različitih razloga:
 - Pristup SIENA-i će biti odobren;
 - Neće biti dupliranja prekogranične saradnje;
 - Izbjeći će se nesporazumi oko odgovornosti;
 - Izbjeći će se ugrožavanje istražnih aktivnosti;
- Potrebno je obezbijediti adekvatnu IT podršku za implementaciju pomenute međupovezanosti;
- Standardne operativne procedure Centra za policijsku saradnju treba da budu ažurirane sa preciznijim definisanjem procedura razmjene informacija u skladu sa preporukama i najboljim praksama EU⁵;
- Potrebno je uspostaviti bazu podataka za lica lišena slobode u CG sa odobrenim pristupom policiji;
- U okviru odsjeka uspostavljene su i ARO i CARIN mreža;
- Srbija, Španija, Centralna Evropa (Austrija, Njemačka) i zemlje Beneluksa treba da se uzmu u obzir slanje oficira za vezu u inostranstvo (kontinuitet, povratne informacije na nedjeljnom nivou, mnogo prekograničnih operacija i razmjenu informacija);
- Što se tiče činjenice da će EUROPOL postati centar za Evidenciju podataka o putnicima (Direktiva EU 2016/681 Evropskog parlamenta i Savjeta), potrebno je da se poveća broj oficira za vezu za pomenutu specifičnu oblast rada;
- Potpuna implementacija Entry/Exit sistema⁶ i povezanih Europolovih odgovornosti takođe treba uzeti u obzir;

⁵ Treba uzeti u obzir Evropski model za razmjenu informacija (EIXM).

⁶ Prijedlog regulative o uspostavljanju Entry/Exit sistema (EES) za registraciju ulaznih i izlaznih podataka i odbijanju ulaznih podataka državljanima trećih zemalja koji prelaze vanjske granice država članica Evropske unije i

Ažuriranje Analize o raspoređivanju oficira za vezu koja je izrađena u 2015. godini zasniva se na prijedlogu stručnjaka i prijedlogu učesnika koji slijede već dogovorene "Osnovne principe" i to:

- 1) Unutar EU je veoma ograničen broj policijskih atašea i radi se preko Kancelarije oficira za vezu Europolu gdje su sve države članice uputile oficire za vezu;
- 2) Najvažniji prioritet treba da se odnosi na zemlje sa ogromnim uticajem na crnogorsku bezbjednost, gdje je međusobna saradnja neuspješna i manje pristupačna;
- 3) SOCTA - analiza prijetnji kao osnova za upućivanje policijskih atašea, što znači da Crna Gora upućuje policijske ataše u zemljama širom svijeta, za koje analiza pokazuje da imaju najveći uticaj na crnogorsku bezbjednost;
- 4) Politička odluka (zemlja uvijek želi policijskog atašea u određenom regionu ili zemlji);
- 5) Mogući sporazum sa drugim zemljama za zajedničko korišćenje policijskih atašea u ovim regionima u kojima Crna Gora neće imati policijskog atašea i obrnuto.

Ažuriranje Analize o raspoređivanju oficira za vezu koja je izrađena u 2015. godini uključuje procjenu zasnovanu na sljedećim parametrima:

- Fenomen bezbjednosti/kriminala u zemlji koja se ocenjuje sa direktnim uticajem na Crnu Goru;
- Prioriteti navedeni u planu nacionalne bezbjednosti;
- Predloženi geografski prioriteti i prioriteti u oblasti pravosuđa i unutrašnjih poslova u Crnoj Gori i Evropskoj uniji.

Analiza potreba se zasniva na kvantitativnim i kvalitativnim parametrima. Sprovedena je kvantitativna analiza. Kriterijumi za kvantitativnu analizu:

- Potreba za međunarodnom saradnjom zbog specifičnih oblika kriminala koji imaju uticaj na zemlju (identifikovani od strane kriminalističke policije, tužilaštva i putem SOCTA-e);
- Zahtjevi koji se šalju i primaju preko Interpola;
- Zahtjevi koji se prenose i primaju preko Europolu;

- Zahtjevi koji se prenose i primaju preko drugih kanala (SELEC; oficiri za vezu ...);
- Zahtjevi koji se šalju i primaju za međunarodnu pravnu pomoć;
- Izručenja iz i u Crnu Goru; Srbija
- Odbijeni zahtjevi za međunarodnu pravnu pomoć;
- Primljeni odgovori sa zakašnjenjem (više od šest mjeseci);
- Zahtjevi sa stalnim podsjetnikom primaocu da dostavi odgovor;
- Crnogorski državljani u zatvoru u inostranstvu;
- Crnogorski državljani protiv kojih se vodi postupak zbog kriminalnih aktivnosti u inostranstvu;
- Kriminalci protiv kojih se vodi postupak zbog kriminalnih aktivnosti u CG po kriterijumu državljanstva;
- Podnosioci zahtjeva za azil
- Stranci sa ilegalnim prelaskom državne granice i boravkom u CG (ilegalni migrant).

Na osnovu prikupljenih podataka, svi kriterijumi su procenjeni i spisak zemalja sa najvećom stopom interesa za Crnu Goru je utvrđen na sljedeći način:

- Srbija;
- Njemačka;
- Austrija;
- Holandija;
- Španija.

Nakon kvantitativne analize, sve zemlje sa spiska su procijenjene kroz kvalitativnu analizu, na osnovu sljedećih kriterijuma:

- politički kriterijumi (prioriteti navedeni u planu prioriteta za nacionalnu bezbjednost i prioriteti u oblasti pravosuđa i unutrašnjih poslova koje je predložila Evropska unija);
- geografski kriterijumi i kriterijumi vanjske politike (strategija spoljne politike ciljanih zemalja koje zahtevaju prisustvo policijskog atašea)
- složenost tužilaštva u zemlji u koju je službenik upućen (broj različitih policijskih službi; decentralizovana administrativna struktura, složena struktura policijskog rada)
- kriterijumi lične bezbjednosti atašea (države u ratu, neredi, stabilna/nestabilna zemlja, efikasna/neefikasna javna uprava, odnosi sa susjednim zemljama, pristup hitnoj zdravstvenoj zaštiti, kvalitet njege, garancije za fizičku bezbjednost oficira za vezu i njegove porodice, garancije za bezbjednost na radnom mjestu)

- kriterijumi interakcije (države sa kojima imamo zajedničke centre za policijsku i carinsku saradnju (PCCC) koje imaju regionalne kancelarije Interpola, predstavljaju veći broj policijskih atašea)
- postojanje sporazuma o policijskoj i pravosudnoj saradnji (korišćeni sporazumi, planiranje novih sporazuma)
- prisustvo službenika drugih država Evropske unije i mogućnost njihovog zajedničkog korišćenja (Odluka 2003/170/PUP o zajedničkom korišćenju oficira za vezu, bilateralna upotreba)
- prisustvo ili odsustvo diplomatske misije Crne Gore (ambasada ili konzulat zemlje sa kojom imamo bilateralni sporazum o saradnji).

PREPORUKA:

1. Zakonodavstvo EU navedeno u daljem tekstu treba uzeti u obzir kako bi se ojačala policijska saradnja Crne Gore na nivou EU (Okvirna odluka Savjeta o zajedničkim istražnim timovima (2002/465/PUP od 13. juna 2002. godine), Okvirna odluka Savjeta o borbi protiv organizovanog kriminala (2008/841/PUP od 24. oktobra 2008. godine) i Rezolucija Savjeta od 4. decembra 2014. o osnivanju operativne mreže - @ON za suzbijanje mafijaških teških i organizovanih kriminalnih grupa);
2. Crna Gora se već pridružila EUROJUST-u, što omogućava osnivanje zajedničkih istražnih timova sa državama članicama EU. Ovu mogućnost treba iskoristiti;
3. Crna Gora je pozvana da koristi Operativnu mrežu - @ON za suzbijanje mafijaških ozbiljnih i organizovanih kriminalnih grupa kojom u potpunosti koordinira EUROPOL uz podršku Evropske komisije na finansijskom nivou;
4. Proces interoperabilnosti različitih baza podataka crnogorskih agencija za sprovođenje zakona treba da se pokrene što je prije moguće (treba da se unese mogućnost jedinstvene provjere u pristupu sa jednim interfejsom);
5. Crna Gora treba da finalizira ISO standardizaciju za policijski komunikacioni kanala koji će im omogućiti da uvedu SIENA na niži nivo policijskih odjeljenja i bezbjednosni zahtjevi će biti ispunjeni (nadogradnja sa nivoa INTERNO na nivo POVJERLJIVO);
6. Potrebno je zadržati odgovarajuće proporcije koje se odnose na rodnu ravnopravnost tokom procedura izbora oficira za vezu;
7. Standardne operativne procedure koje se odnose na razmjenu informacija na prekograničnom i međunarodnom nivou treba da budu definisane u okviru svih policijskih službi zasnovanih na Modelu EU za razmjenu informacija (EIXM);
8. Tokom ekspertske misije svi podaci i ekspertiza za kvantitativnu i kvalitativnu analizu su prikupljeni, procijenjeni i na osnovu dobijenih rezultata odabrane su sljedeće države:

1. Srbija;
2. Njemačka/Austrija
3. Belgija/Holandija;
4. Španija;
5. Italija;
6. Albanija
7. Turska;
8. Proširivanje zadatka oficira za vezu u okviru Europol-a i Selec-a.

Prilozi:

-

MEĐUNANARODNI EKSPERTI: